

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Ι
ΜΑΣ 004
ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

Σάββατο 8 Νοεμβρίου, 2003

Μέρος Α: Να λυθούν όλα τα προβλήματα.

Μέρος Β: Να λυθούν δύο προβλήματα.

Μέρος Α

1. (α) Να βρεθεί το πεδίο ορισμού της συνάρτησης $f(x) = \sqrt{4 + |x|}$.

(β) Να λυθεί η εξίσωση $x^2 - 6|x| + 8 = 0$.

(γ) Να λυθεί η ανίσωση $\left| \frac{3 - 2x}{x + 2} \right| \leq 1$.

2. (α) Εστω οι συναρτήσεις $f(x) = x^2$, $g(x) = \sin x$ και $h(x) = \cos x$. Να αποδειχτεί ότι

$$(f \circ h)(x) - (f \circ g)(x) = h(2x).$$

(β) Να βρεθεί το πεδίο τιμών της $f(x) = x^2 - 4x + 8$.

(γ) Εστω $f(x) = \sin x$. Να γίνουν οι γραφικές παραστάσεις: (i) $y = f(x) + 2$ (ii) $y = f(x + 2)$ (iii) $y = f(2x)$ στο διάστημα $[0, 2\pi]$.

3. Να υπολογιστούν τα όρια (χωρίς τη χρήση του κανόνα De L' Hopital):

$$(i) \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^3 - 8}{x - 2} \quad (ii) \lim_{x \rightarrow 9} \frac{9 - x}{3 - \sqrt{x}} \quad (iii) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 2x}{\sin 3x}$$

4. Χρησιμοποιώντας τον ορισμό της συνέχειας, να βρεθούν οι τιμές των σταθερών a και b για τις οποίες η συνάρτηση

$$f(x) = \begin{cases} 2 - x, & x \leq 1 \\ ax + b + \ln x, & 1 < x < 2 \\ \ln x, & x \geq 2 \end{cases}$$

είναι συνεχής.

5. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x)$ και $g(x)$ οι οποίες ικανοποιούν τις συνθήκες

(i) $f(a + b) = f(a)g(b) + f(b)g(a)$

(ii) $f(0) = 0$, $g(0) = 1$

(iii) $f'(0) = 1$, $g'(0) = 0$

Να δειχτεί ότι $f'(x) = g(x)$.

[**Υπόδειξη:** Να χρησιμοποιηθεί ο ορισμός της παραγώγου.]

6. Δίνεται η συνάρτηση $L(x) = \int_1^x \frac{1}{t} dt$, $x > 0$. Χωρίς να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα, να αποδειχτεί ότι η $L(x)$ είναι αύξουσα και ότι

$$\int_a^{ax} \frac{1}{t} dt = L(x), \quad a > 0. \quad (1)$$

[Υπόδειξη: Να χρησιμοποιηθεί ο κανόνας αλυσίδας.]

Χρησιμοποιώντας τη σχέση (1), να αποδειχτεί ότι

$$L(xy) = L(x) + L(y).$$

7. Να διατυπωθεί το θεώρημα μέσης τιμής.

Να δειχτεί ότι

$$\frac{d}{dx} (\sinh^{-1} x) = \frac{1}{\sqrt{x^2 + 1}}.$$

Στη συνέχεια να αποδειχτεί ότι, για $x > 0$ ισχύει

$$\frac{x}{\sqrt{1 + x^2}} < \sinh^{-1} x < x.$$

8. Να υπολογιστεί η παράγωγος της συνάρτησης $f(x) = \tanh^{-1} x$, όπου $|x| < 1$.

Στη συνέχεια να υπολογιστούν τα ολοκληρώματα

$$(i) \int \frac{x dx}{1 - x^4} \quad (ii) \int \frac{dx}{(1 - x^2) \tanh^{-1} x}$$

Μέρος Β

9. Δίνεται η καμπύλη $y = \frac{x - 1}{(x + 1)^2}$.

(i) Να βρεθούν (αν υπάρχουν) τα σημεία τομής της καμπύλης με τους δύο άξονες.

(ii) Να βρεθούν (αν υπάρχουν) οι ασύμπτωτες της καμπύλης.

(iii) Να εξεταστεί η μονοτονία της και να προσδιοριστούν (αν υπάρχουν) τα τοπικά ακρότατα της καμπύλης.

(iv) Να εξεταστεί το πρόσημο της καμπύλης.

(v) Χρησιμοποιώντας τα ερωτήματα (i) - (iv), να γίνει η γραφική παράσταση της καμπύλης.

(vi) Να βρεθούν τα απόλυτα ακρότατα της καμπύλης στο διάστημα $[2, 4]$.

(vii) Να δειχτεί ότι

$$\frac{2}{9} \leq \int_2^4 y dx \leq \frac{1}{4}.$$

(viii) Να γίνει η γραφική παράσταση της καμπύλης $y = \frac{(x + 1)^2}{(x - 1)}$.

10. Χρησιμοποιώντας τους ορισμούς των υπερβολικών συναρτήσεων, ναδειχτεί ότι

$$\cosh(x - y) = \cosh x \cosh y - \sinh x \sinh y$$

και ότι

$$\tanh^{-1} x = \frac{1}{2} \ln \left(\frac{1+x}{1-x} \right), \quad \text{όπου } |x| < 1.$$

Δίνεται ότι $5 \cosh x - 3 \sinh x = R \cosh(x - a)$, όπου $R > 0$. Ναδειχτεί ότι $a = \ln 2$ και να βρεθεί η τιμή του R .

Ναλυθεί η εξίσωση $5 \cosh x - 3 \sinh x = 5 \sinh(x - \ln 2)$.

Να βρεθεί η μέση τιμή της συνάρτησης $y = \frac{1}{5 \cosh x - 3 \sinh x}$ στο διάστημα $[\ln \frac{2}{3}, \ln 4]$.

11. Δίνεται η συνάρτηση

$$f(x) = \frac{2}{x-3} - \frac{1}{x-2}.$$

(i) Ναδοθεί το πεδίο ορισμού της $f(x)$.

(ii) Να βρεθούν οι τιμές του x για τις οποίες $f(x) > 0$.

(iii) Ναδειχτεί ότι το πεδίο τιμών της $f(x)$ είναι $(-\infty, z_1] \cup [z_2, +\infty)$, όπου z_1 και z_2 είναι οι ρίζες της εξίσωσης $z^2 + 6z + 1 = 0$.

(iv) Μια ευθεία παράλληλη με τον άξονα των x τέμνει την καμπύλη $y = f(x)$ σε δύο διαφορετικά σημεία Α και Β. Δίνεται ότι οι τετμημένες των σημείων Α και Β είναι a και b , αντίστοιχα. Ναδειχτεί ότι

$$(a-1)(b-1) = 2.$$

12. (i) Να γίνουν οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων $\tan x$ και $\tan^{-1} x$.

(ii) Ναδειχτεί ότι $\frac{d}{dx}(\tan^{-1} x) = \frac{1}{1+x^2}$.

(iii) Να βρεθεί η παράγωγος της συνάρτησης $y = \tan^{-1}(1+x^2)$.

(iv) Να αποδειχτεί η ταυτότητα $\tan^{-1} x - \tan^{-1} y = \tan^{-1} \frac{x-y}{1+xy}$.

(v) Ναλυθεί η εξίσωση $\tan^{-1} 2 - \tan^{-1} \frac{1}{2} = \cos^{-1} x$.

(vi) Να βρεθεί το εμβαδό του χωρίου που περικλείεται από την καμπύλη $y = \frac{1}{1+x^2}$ και τον άξονα των x στο διάστημα $[\frac{1}{3}, 2]$.

(vii) Να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα $\int \frac{\cos \theta}{2+2 \sin \theta + \sin^2 \theta} d\theta$.